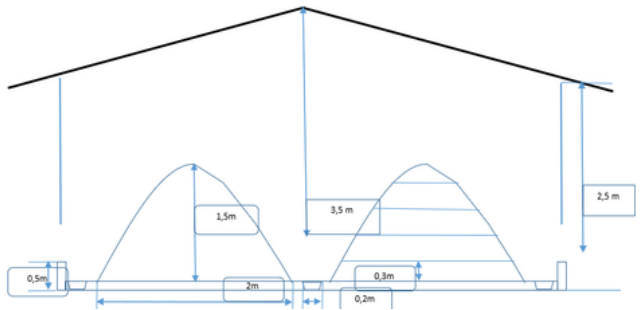


Ưu điểm/Kết quả dự kiến

- Giảm ô nhiễm môi trường bằng cách tận dụng phụ phẩm nông nghiệp
- Cải thiện cấu trúc đất, giúp đất tơi xốp, thông thoáng và thoát nước tốt
- Cung cấp các chất dinh dưỡng chính (K, N, P và các nguyên tố vi lượng) nhằm nâng cao sinh trưởng và năng suất cây trồng
- Giảm chi phí đầu vào nhờ hạn chế nhu cầu sử dụng phân bón hóa học
- Hỗ trợ phát triển nông nghiệp bền vững thông qua giảm chất thải và phát thải khí nhà kính, góp phần vào mô hình nông nghiệp tuần hoàn, xanh và sạch

Khuyến nghị



Để đảm bảo quá trình ủ diễn ra đúng kỹ thuật, nên xây dựng khu/bể ủ có mái che (như minh họa), đặt cách khu sản xuất và chế biến chính ít nhất 100 m.

- Nền cần được lát bê tông và có độ dốc hướng về bể chứa nước rỉ.
- Cần bố trí các rãnh xung quanh để dẫn nước vào bể chứa nước thải.
- Mái che giúp bảo vệ đồng ủ khỏi nắng và mưa, tránh bị khô hoặc mất dinh dưỡng do mưa trực tiếp.

Authors:

- Nguyễn Thị Vân <ntvan37@gmail.com>
- Bùi Thị Hà <habui.tttb@gmail.com>
- Lữ Thị Yến <yentttb@gmail.com>

Xuất bản: Tháng 6/2025

Trải nghiệm từ địa bàn



Ông Tòng Văn Liên, Giám đốc Hợp tác xã Thái Việt:

“Trước đây tôi không biết cách ủ vỏ cà phê. Khi vỏ khô, tôi thường bón trực tiếp ra ruộng hoặc bỏ đi — cả hai cách đều gây ảnh hưởng xấu đến môi trường.

Năm 2024, được Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển Nông Lâm nghiệp Tây Bắc hướng dẫn kỹ thuật ủ, tôi áp dụng phương pháp này và thấy rất hiệu quả: cây xanh tốt, khỏe mạnh hơn. Phân hữu cơ này có thể dùng cho nhiều loại cây, đặc biệt là cây cam – loại cây cần dinh dưỡng cao.

Đáng chú ý, việc ủ vỏ cà phê giúp giảm chất thải, hạn chế tác động môi trường và tiết kiệm chi phí phân bón đầu vào.”

ALiSEA Team

- Điều phối viên khu vực: **Lucie Reynaud** <reynaud@gret.org>
- Thư ký quốc gia tại Việt Nam: **Nguyễn Thị Trang** <trang9099.vn@gmail.com>

Hỗ trợ bởi



Tài liệu này được biên soạn với sự hỗ trợ tài chính của Cơ quan Phát triển Pháp (AFD), Liên minh Châu Âu (EU) và Quỹ Môi trường Toàn cầu Pháp (FFEM). Quan điểm được nêu trong tài liệu không phản ánh quan điểm chính thức của AFD, EU và FFEM.

Điều phối bởi



www.ali-sea.org



Tờ rơi hướng dẫn kỹ thuật KỸ THUẬT Ủ VỎ CÀ PHÊ THÀNH PHÂN HỮU CƠ



Địa bàn triển khai: Hợp tác xã Thái Việt – Bản Cũ, xã Chiềng Ban, huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La, Việt Nam

Hệ thống nông nghiệp sinh thái

Vùng	Hoạt động chính	Khí hậu	Lượng mưa	Nhiệt độ
Tây Bắc Việt Nam	Ủ vỏ cà phê thành phân hữu cơ	Cận nhiệt đới, 4 mùa (mùa mưa: tháng 6–10)	~1300 mm/năm	Tối đa TB: 35°C – Tối thiểu TB: 14°C

Nguyên liệu

- Vỏ cà phê: 1000 kg
- Phân chuồng: 250 kg
- Mật rỉ (nếu có): 5 lít
- Men vi sinh: 1 kg
- Lân (P_2O_5 16%): 50 kg
- Vôi bột ($CaO >50\%$, $MgO >26\%$): 15–20 kg
- Urê (N 46,3%): 10 kg



Bước 2: Trộn vi sinh với nguyên liệu và ủ



Chuẩn bị dung dịch vi sinh: Hòa tan 1 kg Trichoderma vào nước, sau đó thêm 5 lít mật rỉ (nếu có) vào 100 lít nước.

Thực hiện ủ: Rải hỗn hợp vỏ cà phê và phân chuồng thành các lớp dày 30–40 cm. Làm ẩm lớp vật liệu để đạt khoảng 60% độ ẩm. Thực hiện trên nền bê tông hoặc trên bạt. Sau đó, rải đều đạm, lân và vôi lên trên. Lấy 40 lít dung dịch vi sinh từ thùng và tưới đều lên bề mặt đồng ủ. Tiếp tục xếp lớp theo cách tương tự cho đến khi hoàn thành đồng ủ, với kích thước:

- Chiều cao: 1,2 – 1,5 m
- Chiều rộng: 2,2 – 2,5 m

Bước 4: Trộn đảo



Sau 25–30 ngày, tháo toàn bộ bạt phủ và tiến hành trộn đều đồng ủ. Bổ sung nước để độ ẩm đạt khoảng 60%.

Lưu ý rằng đôi khi lớp ngoài và bề mặt có thể ẩm, trong khi bên trong vẫn rất khô. Nếu chỉ tưới nước mà không trộn, lớp trên sẽ hấp thụ nước, còn lớp dưới vẫn khô và không phân hủy hiệu quả.

Để đảm bảo hoạt động của vi sinh vật và quá trình phân hủy diễn ra nhanh, cần kiểm tra độ ẩm toàn bộ đồng ủ và bổ sung nước khi cần thiết. Sau khi trộn và tưới, tạo hình lại đồng ủ và phủ bạt để giữ ẩm.

Bước 1: Chuẩn bị



- Làm ẩm toàn bộ vỏ cà phê bằng cách tưới nước trước khi ủ 1–2 ngày.
- Trộn đều hỗn hợp ủ, bao gồm vỏ cà phê và phân chuồng.

Bước 3: Kiểm tra



Kiểm tra đồng ủ sau:

- 7–10 ngày
- 25–30 ngày

Nếu đồng ủ bị khô, cần bổ sung thêm nước

Cách kiểm tra độ ẩm của đồng ủ (mức lý tưởng: 60%)

Lấy một nắm vật liệu ủ trong tay và bóp chặt:

- Nếu nước rỉ nhẹ qua kẽ tay → độ ẩm đạt yêu cầu (~60%)
- Nếu nước chảy thành giọt → quá ướt → cần trộn để giảm ẩm và tăng thông khí
- Nếu vật liệu rời, khô → quá khô → cần bổ sung nước